

Broj:

Podgorica, 05.11.2021. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu člana 19 stav 2. tačka 6 i čl. 20f st 1 t.1 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list Crne Gore", br. 44/12 i 13/18), a u vezi sa članom 5 st. 1. i 2., članom 16. st. 1. i 2, i člana 20 stav 3 i 4, Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore", br. 12/18), radi ocjene usklađenosti državne pomoći dodijeljene od strane opštine Herceg Novi, po službenoj dužnosti a na osnovu Prijedloga rješenja V.D. direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 5.11.2021. godine **d o n o s i**

R J E Š E N J E

1. Pokreće se ispitni postupak utvrđivanja usklađenosti državne pomoći dodijeljene od strane Opštine Herceg Novi na osnovu Zaključka o utvrđivanju mjera i olakšica za prevazilaženje posledica izazvanih epidemijom zarazne bolesti COVID-19 br. 02-5-018-670/20 od 22.04.2020.godine, („Sl. List Crne Gore –opštinski propisi“, br. 014/20 od 30.04.2020.godine), koja je potvrđena Odlukom o potvrđivanju Zaključka o utvrđivanju mjera i olakšica za prevazilaženje posledica izazvanih epidemijom zarazne bolesti Covid 19 br. 02-6-040-130/20 od 02.07.2020.godine („Sl. list CG - opštinski propisi“ br. 025/20 od 15.07.2020.godine), Zaključka br. 02-5-018-1769/20-2 i Zaključka br. 01-1-018-2796/20-1 od 26.11.2020.godine za Zakonom o kontroli državne pomoći ("Sl. list CG", br. 12/18).

2. Nalaže se opštini Herceg Novi, da odmah, a najduže u roku od 15 dana od dana prijema ovog rješenja, Agenciji za zaštitu konkurencije dostavi izjašnjenje da li ostaje pri donijetim aktima iz tačke 1. dispozitiva ovog rješenja, a koje će biti predmet ocjene Agencije za zaštitu konkurencije i da po prijemu ovog rješenja, privremeno obustavi dalju dodjelu državne pomoći, do odlučivanja Agencije o zaštiti konkurencije o usklađenosti pomoći sa Zakonom o kontroli državne pomoći ("Sl. list CG", br. 12/18);

3. Pozivaju se sve zainteresovane strane da Agenciji za zaštitu konkurencije dostave sve informacije i podatke značajne za njeno odlučivanje.

4. Ovo rješenje se objavljuje na internet stranici Agencije za zaštitu konkurencije.

OBRAZLOŽENJE

Opština Herceg Novi je dana 04.03.2021. godine, dostavila prijavu državne pomoći, zavedenu u Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: Agencija), broj: UPI-05-430/21-30/2 od 04.03.2021.godine. Uz prijavu je dostavljen i Zaključak o utvrđivanju mjera i olakšica za prevazilaženje posljedica izazvanih epidemijom zarazne bolesti COVID-19, „Službeni list Crne Gore broj:02-5-018-670/20 od 22.04.2020.godine, – opštinski propisi „br.014/20 od 30.04.2020.godine, Odluku o potvrđivanju Zaključka o utvrđivanju mjera i olakšica za prevazilaženje posljedica izazvanih epidemijom zarazne bolesti Covid – 19 broj :02-6-040-130/20 od 02.07.2020.godine – „Službeni list Crne Gore –opštinski propisi „br.025/20 od 15.07.2020.godine, Zaključak broj:02-5-018-1769/20-2 i Zaključak broj:01-1-018-2796/20-1 od 26.11.2020.godine i Prijavu za privremeni okvir za mjere državne pomoći u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenja covid 19, zavedenim u Agenciji pod brojem:Upi-05-430/21-30/3 od 09.03.2021.godine.

Prijavu državne pomoći dostavili su uz obrazloženje da je pomoć na osnovu odluke u 2020.godini obuhvatala mjere pomoći i to:

U obrascu prijave državne pomoći navedeno je da prijavljene mjere ne podrazumijevaju direktno ili indirektno dodjeljivanje sredstava iz budžeta opštine, jer to nisu davanja nego subvencije, da opština Herceg Novi donešenim Odlukama/Zaključcima pruža podršku građanima i privredi, te utvrđuje mjere za racionalizaciju troškova lokalne samouprave i zahtjeve prema Vladi Crne Gore kojim bi se olakšali redovno funkcionisanje svih lokalnih samouprava u Crnoj Gori.

Takođe, naveli su da se propisanim mjerama daje prednost privrednim subjektima iz više razloga:

- Oslobađanje plaćanja kamate za sva pravna i fizička lica po osnovu zaduženja poreza na nepokretnosti za 2020.godinu do 31.12.2020.godine;
- Odlaganje prinudne naplate po osnovu ukupnog dospelog duga kada je u pitanju porez na nepokretnosti do 31.12.2020.godine, odnosno 31.03.2021.godine na osnovu sporazuma sa svakim dužnikom ponaosob i definisane dinamike po tom osnovu;
- Oslobađanje plaćanja zakupa objekata (poslovni prostori, privremeni objekti i dr.) u vlasništvu opštine, za subjekte koji ne rade u ovom periodu, zaključno sa proglašenjem kraja epidemije, a na zahtjev zakupca;
- Oslobađanje plaćanja komunalne takse za javne površine u funkciji ugostiteljskih taksa za vrijeme trajanja epidemije;
- Odlaganje plaćanja prireza porezu na dohodak fizičkih lica za 90 dana, za sve one koji ne obavljaju privrednu djelatnost usled epidemije corona virusa;
- Oslobađanje plaćanja računa za odvoz smeća za sve privrednike koji ne rade za vrijeme trajanja epidemije, na zahtjev pravnog lica ili preduzetnika;
- Zabranjuju se utuživanja za struju i vodu i odvoz smeća za vrijeme trajanja epidemije, a nakon toga na bazi sklopljenog sporazuma sa svakim dužnikom definisati dinamiku plaćanja na rate;
- U periodu trajanja epidemije svim potrošačima omogućiti redovnu isporuku vode bez obzira na neizmirena dugovanja.

Agencija je izvršila uvid u dostavljenu dokumentaciju, imajući u vidu da iz obrasca prijave državne pomoći opštine Herceg Novi proizilazi da je prijavu državne pomoći opština Herceg Novi, podnijela 04.03.2021.godine, a Zaključak o utvrđivanju mjera i olakšica za prevazilaženje posljedica izazvanih epidemijom zarazne bolesti COVID -19 broj:02-5-018-670/20 od 22.04.2020.godine, objavljen u Službenom listu Crne Gore 30.04.2020.godine i istim je određeno stupanje na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Crne Gore,

Takođe opština Herceg Novi dostavila je Odluku o potvrđivanju Zaključka o utvrđivanju mjera i olakšica za prevazilaženje posledica izazvanih epidemijom zarazne bolesti Covid -19, broj: 02-6-040-130/20 od 02.07.2020.godine, kao i Zaključak Opštine Herceg Novi broj :02-5-018-1769/20-2 kojim Opština Herceg Novi vrši prenos iznosa od 4.000,00eura Domu zdravlja Herceg Novi, za brze antigenske testove i Zaključak Opštine Herceg Novi broj :01-1-018-2796/20-1 od 26.11.2020.godine, kojim kojim Opština Herceg Novi vrši prenos iznosa od 1.500,00eura PZU Opštoj bolnici „Meljine“ za za nabavku polovnog sanitetskog vozila .

Dakle, imajući u vidu da je prijavu državne pomoći opština Herceg Novi podnijela 04.03.2021.godine, Agencija se obratila Opštini Herceg Novi i zatražila informaciju da li se po navedenoj odluci postupalo, odnosno da li je došlo do realizacije mjere predviđene Odlukom iz dispozitiva, u krajnjem da li je po istoj državna pomoć već dodijeljena, a sve imajući u vidu čl.5, stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći, propisano da je nezakonita državna pomoć-pomoć koja je dodijeljena bez predhodne prijave ili prije odlučivanja Agencije o usklađenosti te državne pomoći sa ovim Zakonom.

Opština Herceg Novi obavijestila je Agenciju, da su tokom 2020.godine, postupali po Odlukama/Zaključcima koji su donešeni tokom 2020.godine.

Momentat stupanja na snagu prednjih Odluka i postupanje opštine Herceg Novi po istima, smatra se momentom dodjele državne pomoći.

POSTOJANJE DRŽAVNE POMOĆI

U skladu sa Ugovorom o funkcionisanju Evropske Unije, član 107, definisano je da osim ako Ugovorima nije drugačije određeno, svaka pomoć koja je dodijeljena od strane države članice ili putem državnih resursa u bilo kojem obliku koja narušava ili prijeti da će narušiti konkurenciju dovođenjem u povoljniji položaj određenih preduzeća ili proizvodnju određene robe, u mjeri u kojoj utiče na trgovinu između država članica, nespojiva je sa unutrašnjim tržištem.

Zakon o kontroli državne pomoći, član 2, definiše državnu pomoć kao:

- 1) finansijsku pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore, budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijsku pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu; i
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Javna sredstva – Prednosti koje su direktno ili indirektno dodijeljene putem državnih sredstava mogu predstavljati državnu pomoć, a prenos državnih sredstava može biti u raznim oblicima, poput direktnih bespovratnih sredstava, zajmova, garancija, direktnog ulaganja u kapital preduzetnika i koristi u naturi.

U konkretnom slučaju, postoji sumnja da je davalac-opština Herceg Novi donošenjem Zaključka i Odluke iz dispozitiva ovog rješenja, putem subvencija-direktnih bespovratnih sredstava i fiskalnih olakšica, odnosno odlaganjem poreskog potraživanja iz budžeta te opštine dodijelila državnu pomoć.

Selektivnost mjere - podrazumijeva da se mjera primjenjuje samo na određene preduzetnike (njihove grupe) ili određene sektore, ili određene regione. Zapravo, svaka mjera države koja nije opšte prirode i koja nije dostupna svima pod jednakim uslovima (sadrži makar jedan diskriminišući element) predstavlja selektivnu mjeru.

Realizovana finansijska pomoć odnosi se na specifičan sektor (turizam, ugostiteljstvo, preduzetništvo), čiji korisnici su velika privredna društva i mala i srednja privredna društva i preduzetnici, na teritoriji opštine Herceg Novi.

Ekonomska prednost - Svaka ekonomska korist koju privredno društvo ne bi ostvarilo u uobičajenima tržišnim uslovima i u svom redovnom poslovanju, odnosno u nedostatku intervencije države, vodi ka ispunjenju ovog uslova. Prednost je prisutna kad god se finansijska situacija preduzetnika poboljša kao rezultat intervencije države pod uslovima koji se razlikuju od uobičajenih tržišnih uslova.

Narušavanje konkurencije i uticaj na trgovinu između Crne Gore i drugih država - Svaka mjera koja može poboljšati konkurentan položaj privrednog društva u odnosu na ostale privredne subjekte s kojima je u konkurenciji, narušava ili prijeti da će narušiti tržišnu konkurenciju na tržištu.

U praktičnom smislu, narušavanje tržišne konkurencije u smislu člana 107 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, moguće je čim država dodijeli finansijsku prednost preduzeću u liberalizovanom sektoru u kojem to privredno društvo postoji, ili u sektoru u kojem bi mogla postojati tržišna konkurencija.

Državna pomoć može da naruši tržišnu konkurenciju čak i ako ne pomaže korisniku državne pomoći da se proširi i stekne nove tržišne udjele, već ako je, kao u ovom slučaju isplata subvencija dovoljna da država svojom intervencijom omogućava zadržavanje privrednog društva na tržištu, koje bi, u tržišnim uslovima bilo primorano da izađe sa tržišta. Dodatno, prednost dodijeljena preduzetniku koji djeluje na tržištu koje je otvoreno za tržišnu konkurenciju obično se smatra narušavanjem tržišne konkurencije i može uticati na trgovinu između Crne Gore i drugih država.

Državna pomoć po ovom osnovu, načelno je mogla narušiti konkurenciju u smislu pravila o kontroli državne pomoći.

NEZAKONITA POMOĆ

Nezakonita državna pomoć je pomoć koja je dodijeljena bez prethodne prijave ili prije odlučivanja Agencije o usklađenosti te pomoći sa Zakonom, definisano je članom 5. stav 2. Zakona.

Saglasno članu 10. stav 1. Zakona, radi utvrđivanja ili donošenja, odnosno dodjele individualne pomoći nadležni organ državne uprave, nadležni organ opštine i pravno

lice koje upravlja i raspolaže sredstvima javnih prihoda i državnom imovinom prije dostavljanja predloga šeme donosiocu, odnosno donošenja akta o individualnoj državnoj pomoći Agenciji podnosi prijavu sa predlogom akta i drugom potrebnom dokumentacijom radi davanja mišljenja da li se na osnovu predloženog akta vrši dodjela državne pomoći, najmanje 60 dana prije planiranog datuma utvrđivanja, odnosno donošenja.

Akt o dodjeli državne pomoći se može prilikom donošenja, odnosno utvrđivanja, razmatrati samo uz ocjenu Agencije, propisano je Zakonom.

Dalje, članom 12. Zakona **zabranjuje se dodijela državne pomoći prije odlučivanja Agencije o usklađenosti državne pomoći sa Zakonom.**

Zakonom je uređeno postupanje Agencije u slučaju nezakonite državne pomoći, i Agenciji data mogućnost da naloži davaocu državne pomoći da dostavi podatke i informacije potrebne za ispitivanje usklađenosti državne pomoći sa Zakonom (tačka 2. dispozitiva ovog rješenja)

Dakle, opština Herceg Novi Agenciji dostavila Odluku koja je u momentu dostavljanja već stupila na snagu, što dovodi u sumnju da je došlo do davanja državne pomoći prije donošenja rješenja o usklađenosti iste sa Zakonom.

U skladu sa Zakonom Agencija može da naloži davaocu državne pomoći da dostavi podatke i informacije potrebne za ispitivanje usklađenosti državne pomoći sa Zakonom (tačka 2. dispozitiva ovog rješenja).

Tačkom 2. izreke ovog rješenja naloženo je opštini Herceg Novi privremena obustava dodjele državne pomoći (saglasno članu 23. Zakona).

U skladu sa članom 21. Zakona, Agencija je pozvala sve zainteresovane strane da dostave informacije i podatke značajne za odlučivanje (tačka 3. dispozitiva ovog rješenja).

U skladu sa navedenim, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

UPUTSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Protiv ovog rješenja nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 20 dana od dana prijema rješenja.

ČLAN SAVJETA
Jovana Tošković

ČLAN SAVJETA
Novo Radović

Dostavljeno:

- Opština Herceg Novi, Trg Maršala Tita 2, 85340 Herceg-Novi
- u spise predmeta,
- a/a